

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo vaše datiro volje. Vsek, ki
 mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika, vam bo hvale-
 žen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu
 in zanimivemu čitvu.

GLAS NARODA

POZOR, NAROČNIKI . . .
 Naročnikom oznanjamo, da več ne pošil-
 jamo potrdil za poslano naročnino. Za
 dostuje potrdilo poleg naslova na listu—
 do katerega dne, meseca in leta je na-
 ročnina plačana. U p r a v a

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 42. — Štev. 42.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 21, 1936 — PONEDELJEK, 21. FEBRUARJA 1936

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

HITLER ZAHTEVA VRNITEV BIVŠIH NEMŠKIH KOLONIJ

HITLERJEV IN MUSSOLINIJEV NASPROTNIK, ANGEŠKI VNANJI MINISTER EDEN, JE ODPSTOPIL

Govor nemškega kanclerja je presenetil vso svetovno javnost. — Hitler je obljubil skrbeti tudi za Nemce, ki so podaniki drugih držav. — Hitler se povsem strinja z Japonci ter odobrava zavojevanje Abesinije. — Kriza v angleškem ministrstvu. — Najbolj goreč zagovornik Lige narodov je odstopil.

Včeraj je bil svet priča dveh dogodkov, ki utegneta imeti odločilen vpliv ne samo na evropsko, pač pa tudi na svetovno politiko.

V nemškem parlamentu je imel nemški fuderer Hitler tri ure trajajoč govor, v katerem je precej natančno pojasnil, kaj hoče, kaj želi in kaj namerava doseči sodobna Nemčija.

Hitler je govoril odkrito, brez ovinkov, trpko in odločno, ne oziraje se ne na levo, ne na desno.

In v času, ko je Hitler utemeljeval svoje nazorje, je dospela iz Londona vest, da je odstopil angleški vnanji minister Anthony Eden, veliki zagovornik Lige narodov ter odločen nasprotnik Hitlerja in Mussolinija. Ministrski predsednik Chamberlain je sprejel njegovo resignacijo.

Z njegovim odstopom je Hitler dosti profitiral. Med angleškimi diplomati nima več nobenega resnega nasprotnika. Dokler je bil Eden na svojem mestu, je bilo dvomljivo, da bi mogla nazisjska Nemčija vsiliti Angliji svojo voljo, zdaj, ko ga ni več, pa bo šlo vse kolikor toliko gladko.

V svojem govoru se je Hitler predvsem zavzel za Nemce, ki "niso tako srečni", da bi živeli v okrilju Nemčije, ampak so raztreseni po drugih deželah, kot naprimer po Čehoslovaški, Jugoslaviji in drugod.

Svečano je obljubil, da bo, če ne bo drugače, z orožjem preprečil zatiranje teh nemških narodnostnih manjšin.

Veliki Britaniji je povedal v lice, da lahko živi z Nemčijo v miru, če ji vrne bivše nemške kolonije, ki jih je dobila po versailleski mirovni pogodbi.

Glede Avstrije je rekel: — Z veseljem vam moram povedati, da smo se v zadnjih dneh sporazumeli z državo, ki nam je v mnogih ozirih jako blizu. Zajamčili smo si njeno sodelovanje v političnem, osebnem in bistvenem pogledu.

Zanimiva je Hitlerjeva pripomba glede položaja na Daljnem iztoku.

— Japonska se bori proti boljšeizmu in s tega stališča moramo njeno borbo odobriti. Nekateri se boje japonske zmage. Jaz se je ne bojim. Japonska zmaga bi bila za svet in za civilizacijo dosti manj nevarna kakor pa zmaga boljšeizma.

Po njegovem mnenju bi Italija dosti prej zmagala v Abesiniji, če bi ne imele druge države svojih prstov vmes.

Moč, ki si je pridobil v Nemčiji, in svojo oboroženo silo je utemeljil Hitler z besedami:

— Nemčija noče nobene vojne, in se tudi nobene vojne ne boji.

Značilna je njegova pripomba glede kolonij:

— Nemčija je dosegla nekaj nemogočega. Dolgo vrsto let se je prebijala s tistim, kar ji je donajala njena lastna dežela. Nekaj časa je šlo tako, večno pa ne more iti. Z vso odločnostjo zahtevamo nazaj Kolonije, katerih Nemčija ni vzela drugim državam, zdaj jim pa druge države gospodarijo, dasi nimajo od tega nobene koristi. Nemčija noče nobenega inozemskega posojila, ona hoče imeti le svoje kolonije nazaj.

Njegov govor so poslušali tudi zastopniki tujezemskega diplomatskega zbora. Med njimi je bil tudi francoski poslanik.

Senator LaFollette o nezaposlenosti

POLOŽAJ NA ŠPANSKEM

Po vročih bojih so fašisti dosegli nekaj uspehov. Na obeh straneh je bilo mnogo izgub.

SARAGOSA, Španija, 20. februarja. — Fašisti naznanjajo, da so zavzeli Mansueto in da vladne čete Teruela ne morejo več držati. Mansueto se nahaja le nekaj milj severno od Teruela.

Za Mansueto so se dva dni bili vroči boji.

SAN SEBASTIAN, Španija, 20. februarja. — Fašisti so sinoči pregnali republikance iz njihovih gorskih utrjenih postojank in so pričeli oblegati Teruel.

Artilerija generala Franca obvladuje Teruel s severovzhoda, infanterija pa je presekalta cesto v Corbalan. Vladna armada se je spustila v beg in je pustila za seboj mnogo mrtvih in velike zaloge vojnega materiala.

Fašistična poročila, ki so prišla v Hendaye, da je armada generala Franca utaborjena na vseh straneh Teruela in čaka na belo zastavo za predajo, predno bo naskočila mesto. Fašisti so tudi prerezali cesto proti Saguntu ob Sredozemskem morju, od koder je vladna armada pri Teruelu dobivala svoje zaloge.

Vladne postopanke v gorah je bombardiralo 100 aeroplanov in noben vladni aeroplan se ni dvignil v zrak.

Poročila s fronte naznanjajo, da je bilo njetih 1500 republikancev. Fašisti poročajo, da ste se v teh bojih obe stranki posluževali večjega števila strojnice, kot kdaj poprej v celi državljanski vojni.

OŽGANA MATI RODILA

PITTSBURGH, Pa., 18. feb. Kot poročajo zdravniki, so s cesarsko operacijo rešili otroku življenje, ko je njegova mati nekaj ur poprej zaradi opeklin umrla. Otrok, ki je prišel na svet v svojem osmem mesecu, je popolnoma normalen. Otrokovina mati 25 let stara Anna Haus iz Coraopils, Pa., je prejšnji večer dobila težke opeklino po celem telesu, ko ji je steklenica z voskom, ki ga je grela na peči, eksplodirala in se ji je vnela obleka.

HOOVER PRI LEOPOLDU

BRUSELJ, Belgija, 18. feb. — Belgijski kralj Leopold III. je sprejel danes v avdienci bivšega ameriškega predsednika Herberta Hooverja. V kraljevi palači sta se posvetovala nad dvajset minut.

ZARADI DRŽAVNEGA PRAZNIKA WASHINGTONOVEGA ROJSTNEGA DNE, NE IZIDE JUTRI "GLAS NARODA", PRIHODNJA ŠTEVILKA IZIDE V SREDO, 23. FEBRUARJA.

UPRAVA

KITAJCI SO RAZSTRELILI ŽELEZNI MOST

Japoncem hočejo preprečiti prehod čez Rmeno reko. — Kitajci potopili japonsko torpedovko.

ŠANGHAI, Kitajska, 20. feb. — Kitajci so razstrelili najdaljši železni most na Kitajskem, da preprečijo Japoncem prehod čez Rmeno reko na južni breg.

Kitajska armada, ki se pripravljala na obrambo Čengčouva, južno od Rmene reke, je bila ojačena. V Čengčou se križata Peiping-Hankov in Lungčaj-Železnica. Proti temu železniškemu križišču prodirajo Japonci z juga in s severa ter hočejo kitajski armadi, ki se nahaja v tem koridorju, odrezati vsako zvezo z ostalo Kitajsko.

Kitajci priznavajo, da njihova armada po porazu pri Sinsiangju na severnem bregu Rmene reke še vedno beži.

Neko poročilo pravi, da je prišel na Kitajsko general Šunroku Hata, vojaški generalni nadzornik, da prevzame poveljstvo nad japonskimi armadami, ki se že več mesecev skušajo polastiti bogatih pokrajin v osrednji Kitajski. General Hata je bil poslan, da nadomesti do sedanjega vrhovnega poveljnika generala Ivana Macuja, ki je bil odpoklican, ker njegova armada na Kitajskem ni dovolj naglo napredovala. Japonska vlada tudi ni odobrvala njegovega javnega govorjenja.

HANKOV, Kitajska, 20. feb. — Kitajski letalci poročajo, da so potopili eno japonsko torpedovko in in uničili 8 aeroplanov.

OLJNE DRUŽBE OBDOLŽENE ZAROTE

DETROIT, Mich., 19. feb. — Standard Oil Company iz Indiane, Citrin-Cobb Oil Co. iz Detroita ter Gulf Refining Co. so bile obdolžene zarote in kršenja državnih postav. Raznim malim trgovcem so prodajale razno blago po različnih cenah v namenu da uničijo svoje konkurente.

RUSI REŠENI Z LEDENE PLOŠČE

Po devetih mesecih na plošči sta jih rešila dva rušilca. — Vsi znatni podatki so na varnem na ladjah.

MOSKVA, Rusija, 20. feb.

Ledolomec Tajmir in Murman sta v soboto rešila štiri zamrznjenike z ledene plošče, na kateri so se nahajali devet mesecev in s katero so priplavali s severnega tečaja do obrežja Grenlandije. Dr. Ivan Papanin, voditelj ekspedicije in Ernest Krenkel sta bila vzeta na krov Murmana, Evgen Fedorov in Pjoter Širšov pa na Tajmir. Vse znanstvene priprave in vsi podatki so bili prerošeni na Tajmir.

Poročilo o rešitvi se glasi:

"19. februarja ob 4 popoldne, postaja Severni tečaj — Vsem, vsem, vsem. Svoje delo sem dokončal. Krenkel." — "Na krovu Murmana, 4.25 popoldne. 19. februarja ob 3.20 smo prišli do Papaninove ledene plošče. Nadaljujemo dela, da jih vzamemo s plošče. Tajmir se mi je pridružil. Kocov (kapitan Murmana)." — "Na krovu Jermaka, 5.30 popoldne. — Neizmerno sem vesel nad sijajnim uspehom Tajmira in Murmana. Ko bo vse končano in bosta oba prišla iz ledene polja, bomo šli k Murmanecu, da ga izvlečemo iz ledu. Schmidt."

Ob 5.50 popoldne je dr. Papanin profesorju dr. Schmidtju poslal naslednje poročilo: "Neizmerno sem srečen, ko morem poročati, da je bilo poslanstvo, ki nam je bilo poverjeno, dopolnjeno. Od severnega tečaja smo vodili popolna raziskovanja in so nabrali važen znanstven material za proučevanje premikanja ledu. Izvedli smo mnogo merjenj o medsebojni privlačni sili in o magnetizmu ter smo dokončali živalske in rastlinske preiskave."

"Od 1. februarja, ko se je naša plošča razbila na kose, smo nadaljevali preiskavanje, kolikor je bilo mogoče pod okoliščinami. Niti za trenutek nismo bili v skrbeh zaradi svojega življenja, kajti vedeli smo, da naša mogočna domovina, ki je poslala v svet svoje sinove, jih ne bo nikdar zapustila. "Sedaj zapuščamo ledeno ploščo, ko smo prepotovali 2500 kilometrov v 274 dneh. Naš radio, ki je najprej naznanil o svojitve severnega tečaja in je bil v vedni zvezi z domovino, končuje svoje delo s tem poročilom. Rdeče zastave naše dežele še dalje vihra nad ledenimi puščavami."

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVI V AMERIKI

POSEBNA VLADNA OBLAST NAJ PRESKRBI NEZAPOSLENIM DELO

WASHINGTON, D. C., 19. feb. — Progressivni senator LaFollette iz Wisconsinja je danes kritiziral vladno reliefno politiko ter je primerjal vlado z bedakom, ki je mislil, da bo z žlico izpraznil ocean.

ZOGOVE SESTRE BODO OBISKALE ZDR. DRŽAVE

Tri sestre na potu v Zdr. države so prišle v Napoj. — Kralj jih je poslal na politično misijo.

ROM, Italija, 20. feb. — Tri sestre albanskega kralja Zoga so dospale v Napoj na svojem potu v Združene države. Jutri se bodo odpeljale v New York s parnikom Conte di Savoia.

Kralj Zog se bo v kratkem poročil z groficom Geraldino Apopyniyevovo, čije mati je bila Gladys Virginia Stewart iz New Yorka. Poroka bo najbrže v maju. Do tega časa se hočejo princese Mizejen, Hije in Maksida nautiti ameriških šeg in in navad, za kar jih je znala navdušiti njihova bodoča svakinja.

Sestre spremlja kraljev pribočnik Krossi, ki je najbogatejši Albance in dve dvorani dami.

Toda to potovanje ne bo samo izobraževalno, kajti kralj Zog jim je poveril politično misijo, ki je za Albanijo velike važnosti. Kralj Zog želi skleniti mir z bivšim albanskim ministrskim predsednikom škofom Fan Nolinem, ki sedaj živi v izgnanstvu v Bostonu ter je naročil svojim sestram, da ga obiščejo.

Škof Noli je bil ministrski predsednik leta 1924, ko je bila nad Ahmedom Zogom izrečena smrtna obsodba zaradi njegovega revolucionarnega delovanja. Zogu se je posrečilo dobiti oblast nad Albanijo in Škof Noli je pobegnil iz Albanije. Sedaj pa je kralj Zog mnenja, da je njegovo stališče dovolj trdno, da more dovoliti Nolinu, da se vrne v domovino.

Zog je tudi že stopil v zvezo s škofom Nolinem po albanskem poslanstvu v Washingtonu. In Noli, ki je pravoslavni škof, je v svojem govoru o Božiču odobril delovanje kralja Zoga v Albaniji.

Kralj Zog je prepričan, da bo poslušal njegove sestre in se bo vrnil v Albanijo in za njim se bodo vrnili tudi drugi inteligentni Albanci, ki so skupno s škofom Nolinem odšli iz Albanije in sedaj žive po raznih državah v inozemstvu.

— Nezaposlenost se ni pojavila lani, predlanskim ali začasa Hooverjeve administracije. Nezaposlenost je že od nekdaj tukaj in je trajen problem. In kdor misli, da bo s to ali ono odredbo nezaposlenost odpravil, se moti. Edino le znanjša se je lahko in omili njene posledice.

— V ta namen je bi bila potrebna posebna vladna oblast, ki bi preskrbovala nezaposlenim delo. To naj bi ne bilo nobena reliefna agentura, pač pa posebna vladni urad.

JEKLENA HIŠA POSTAVLJENA V ENEM TEDNU

PITTSBURGH, Pa., 19. feb. — Šest delavcev je v enem tednu postavilo jekleno hišo. Dele biše je izdelala neka tovarna. V enem dnevu so napravili temelj iz cementsa. Drugi dan so postavili jeklene stebre in stene; en dan so pokrivali streho; dva dni so instalirali vodo-od, električno napeljavjo in centralno kurjavo; v enem dnevu so hišo zunaj in znotraj očistili. Hiša nima kleti. V nji sta dve spalnici, obednica, kuhinja, shramba in pralnica. Hiša stane \$4000.

OBSOJENA NA SMRT

SPRINGFIELD, Ohio, 19. feb. — Porota je spoznala krivim umora Harry-a Dingeldina in Harry-a Chapmana, ki sta umrtila policista Martina Lamberta in pomožnega šerifa Edwarda Furryja. Za zločin se bosta spokorila na električnem stolu.

26 MILIJONOV PLINSKIH MASK

LONDON, Anglija, 19. feb. — Državni podtajnik je naznanil, da ima Anglija 26,000,000 plinskih mask. Vsak teden jih izdelajo 650,000. To bo trajalo tako dolgo, da bo za vsakega prebivalca Velike Britanije plinska maska na razpolago. Velika Britanija ima 45,500,000 prebivalcev.

"Glas Naroda"
 (A Corporation)
 Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 416 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
 (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Advertisement on Agreement

Notas brez podpis in osebnosti ne priobčajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prostimo, da se nam radi pošlje bivališče naznan, da hitreje najdemo naslovnika.

Subscription Yearly \$6.00

celo leto valja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado Money Order	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

"Glas Naroda" lahko vsaki dan izsedeš udelež in pravniki.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
 Telephone: CHelsea 3-1242

Iz Slovenije

TATU STA USMRTILA

1. februarja sta se zagovarjala pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju 58-letni posestnik in gostilničar Franc Kostanjšek iz Podsvrede in njegov 24-letni hlapec Ivan Stiplovšek zaradi uboja.

Dne 2. januarja zvečer, ko je gostilničar Kostanjšek že ležal, je prišel v Kostanjškovo gostilno Viljem Vrbovnik in naročil vino, ki mu ga je hlapec Stiplovšek prinesel. Vrbovnik je popil in plačal, ter kupil še za 1 din cigarete. Da bi gostu zažgal cigareto, je skočil Stiplovšek v kuhinjo po vžigalico. Ko se je vrnil, je Vrbovnik že odhajal. Stiplovšek je takoj opazil, da je Vrbovnik v njegovi odsotnosti ukradel gospodarjeve hlače, ki so ležale na stolu.

Stiplovšek je poklical gospodarja. Oba sta pohitela za Vrbovnikom in ga dohitela blizu Peničevega kozoleca. Podrta sta Vrbovnik na tla, mu vzela ukradene hlače ter ga začela suvati in pretepali. Vrbovnik je dobil razne lažje poškodbe in pretres možganov. Nezavestnega sta oba zavelkla v Vukov listjak, kjer je Vrbovnik v mrzno ponoči omrznil. Drugo jutro so ga prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je še istega dne podlegel poškodbam. Kostanjšek in Stiplovšek sta bila obsojena vsak na leti ječe, na izgubo častnih pravic za dobo 3 let, vsak na 400 din povprečnine.

SMRTNA NESREČA NA IGU

1. februarja so bili mestni reševalci v Ljubljani poklicani na Ig, kjer je prišlo v kamnolomu do hude nesreče. Pri kopanju gramozja je bil zaposlen tudi 21-letni posestnikov sin Tone Štrukelj z Iga. Ko je kopal v steni, se je na lepem zrušila nad njim ogromna skala. Štrukelj je še dovolj hitro opazil nevarnost, da je odskočil — sicer bi ga bilo skalnato breme zmrnilo pod sabo — vendar ga je plaz dosegel in ga zasul, da je dobil hude notranje poškodbe. Reševalci so ga brž prepeljali v Ljubljano, kjer so se zdravniki na kirurškem od-

delku z vso skrbno pozornostjo zavzeli zanj. Toda vse njih prizadevanje je ostalo zaman. Štrukelj je rano podlegel.

NAJSTAREJŠI JESENČAN UMRL

1. februarja so pokopali najstarejšega Jesenčana Jožeta Koniča, ki je bil rojen l. 1844. Dosegel je starost 94 let, starost, ki je redko doseže še tako negevan in oskrbljen človek. Jože Konič jo je dosegel kljub temu, da je bilo njegovo skoraj stoletno življenje en sam dolg delovni dan.

60 LETNA VDOVA SE UTOPILA

Dne 29. januarja so domači pogrešili sorodniko Donat Antonijo po domače Damjanovo Tono, 60 let staro vdovo iz Cerknice, ki je od močeve smrti živel pri svojih sorodnikih. Zadnje čase pa je bilo opaziti na njej znake duševne zmedenosti, ki so se pa samo od časa do časa ponavljali. Vendar nihče ni mislil, da je zadeva tako resnega značaja.

Zato so se tembolj začudili, ko je 29. jan. zjutraj ni bilo doma. Obveščeni so bili o tem sosedje, ki so jo šli iskat. Našel jo je okrog 10 dopoldne Ponikvar Jože utopljeno v strugi cerkniškega potoka ob tako zvani "Ločici" nad Šerkovo žago. Voda je tam plitva, komaj 40 cm globoka. Utopljenka je imela glavo v vodi, z roko pa se je krčevito oprijemala za vejo. Blizu nje na grmu ob vodi so našli ruto.

ROPARSKI NAPAD NA PISMONOŠO

V torek, dne 1. febr. dopoldne, ko je pismonoša pomožne pošte pri Sv. Gregorju nesel pošto iz Ortneka, je že blizu vasi Hudi konec skočil iz gozda neznan moški, mu iztrgal nahrbtnik, v katerem je bila poštena torba, in izginil v gozd. Pismonoša se je takoj vrnil v Ortnek, da obvesti poštni urad, ki je telefonično obvestil orožnike v Vel. Laščah in Sodražici, ki so se takoj podali za roparjem. Med tem časom so pa

SLOVENSKA DEKLETA priredijo SLOVENSKI PLES

SOBOTO, 26. FEBRUARJA (zvečer ob 7. uri)

V JAMES CITY (Pa.) HALL Vstopnina 35¢

ZA PLES BOSTA IGRALA J. ROLIH in F. MALJEVEČ

VABLJENI so vsi od blizu in daleč. — Na svidenje dne 26. februarja. — Slovenska Dekleta

možje iz vasi Hudi konec hiteli na mesto ropa ter so šli po sledi za zločincem po gozdu. Kmalu so našli prerezano torbo v nekem jarku. Razen denarnih nakaznic in priporočenih pisem je bila vsa pošta nedotaknjena. Kdo je zločinec, se še ne ve. Orožniki so aretirali dva sumljiva moška, vendar ni gotovo, da sta prava.

TOMAŽ BITENC UMRL

V Ljubljani je umrl po daljšem bolehanju v 72. letu starosti nadučitelj Tomaž Bitenc. Pokojni se je rodil v Stari Loki, a že kot otrok je prišel v Ljubljano, kjer je gojil oče vrtarstvo. Tu je dovršil učiteljske študije 1886 ter služboval štiri leta v litijskem okraju, ko prišel za učitelja l. 1890 v Dragatuš v Belokranjini, kjer je ostal skoraj 30 let. Od tu je oskrboval pouk tudi na Bojancih, kateri kraj je bil pravoslavni. Nazadnje pred upokojitvijo je dobil mesto nadučitelja v Podlipi pri Vrhniki.

KAPITAN IVANETIČ NAJDEN — MRTEV

Pred nekaj meseci je prišel v Maribor kapitan jugo-lev. trgovinske mornarice Milan Ivanetič, ki je radi boleznimi izgubil službo. Nastanil se je pri svoji sestri in je iskal zasluzka. Ker ni mogel ničesar najti, je to mladega 32-letnega moža zelo potrolo. Pred dvema mesecema in pol je nenadoma izginil iz Maribora in od takrat ni bilo več sledu za njim. Ugotovilo se je samo, da se je v neki gostilni v Št. Petru pri Mariboru poskušal ustreliti, kar pa so mu preprečili. Potem je zapustil gostilno in se napotil proti Dravi. Nato pa je izginila vsaka sled za njim. Pred dnevi pa je našel posestnikov sin Alojš Pšaji ob Dravi nabasan revolver, ki ga je prinesel domov očetu. Oče je orožje ogledoval

in ga poskušal odpreti. Pri tem pa se je orožje sprožilo in kroglja je zadela navzočo posestnikovo ženo v hrbet. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer se še sedaj zdravi. Kmalu nato pa se je zvedelo, da je Drava naplavila neko truplo pri Vurbergu. Truplo utopljenega so pokopali v Vurbergu, obleko pa so poslali v Maribor. Kapitanova sestra pa je ugotovila, da je to obleka njenega pogrešanega brata Milana Ivanetiča.

RAZBURLJIV DOGODEK V STUDENCIH

V neki studenski gostilni se je mudil med drugim tudi 28-letni kammosek Kuljat Lojze iz Zgornjega Radvanja. Ko je nameraval proti domu, je na gostilniških vratih opazil, da se na cesti pretepa večja skupina fantov. V vznemirjenosti, ko se je Kuljat pojavil ob vratih, je skočil k njemu deslej se ne izsledeni moški ter mu porinil v desno stegno nož tako, da se je nesrečno nezavesten zgrudil na tla. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico, studenski orožniki pa vršijo intenzivno poizvedbo.

Iz Jugoslavije.

Krulleče svinje prebudile vso vas.

Prebivalci Zgornje Vizinge v Dravski dolini so doživeli svojevrsten dogodek. Neki dravograjski prevoznik je vozil proti Dravogradu poln avto svinj. Zaradi poledice ni mogel zmagati znane struine pri Zg. Vizingi. Obstal je v avtom sredi ceste. Zaradi sunkov vozila so pričele svinje tako kruliti, da so se vsi prebivalci zbudili iz sna. Priskočili so prevozniku na pomoč ter po trurnem delu spravili avto preko klanca.

Tragedije mlade natakarike.

V Šibeniku so našli mrtvo v stanovanju 17-letno natakario Andjo Klepičevico iz Lečavice. Kraj nje je ležala steklenica s karbolom in bilo je takoj jasno, da je natakarike bila trup. Nesrečna Andja je bila natakarike v gostilni Jačran, kjer ji je pa lastnik zaradi prepovedi nočnega dela ženskega osebja, odpovedal.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Peter :: Zgaga

Hitler je dobil kontrolo nad Avstrijo in s tem marsikomu temeljito prekrizal račune.

Najboljih jih je pa prekrizal bivši avstrijski cesarici Citi in njenemu sinu Otonu, ki se hoče po vsej sili zriniti na avstrijski prestol.

Toda Oton se ni obupal. Te dni sem čital, da je ponudil svoje prijateljstvo socialistom in vsem tistim, ki so proti Hitlerjevi nadvladi v Avstriji. Takih je precej, toda s tem ni rečeno, da so za Otona.

Habsburžani so omlatili, in je bil skrajni čas, da so.

Ko se je Karol Poslednji vladil ob Pijavi, je udarjala Habsburžanom zadnja ura.

Revež je bil pijan in je ni slisal.

Italijanski vojaki se uče pruskega paradnega koraka. Mussolini se ga je že naučil.

Zanimivo bi bilo pa videti kralja Italije in cesarja Abesinije, ko bi s svojimi mogočnimi stopali bil ob tla, da bi se zemlja tresla.

Leta 1948 naj bi se vršila Olimpijada v Beogradu.

Olimpiada je največji sportni dohodek. Iz vseh strani sveta se zberejo telovadci, plavalci in atleti vseh mogočih branž ter pokažejo svoje zmoglosti.

Predlaskim je bila Olimpijada v Berlinu, leta 1940 bi morala biti v Tokio, pa so nekateri proti temu, kajti Japonci se zadnji čas izkazujejo kot slabi sportmeni in kavalirji.

Kje bo Olimpijada leta 1944, ne vem, toda štiri leta kasneje jo hočejo imeti v Jugoslaviji.

Ta kak prireditve prinese deželni ogromne dobičke. Noben obiskovalec ne pride namreč brez denarja in le malo kateri ga kaj odnese s seboj.

Imeti pa hočejo seveda dobro in razmeroma ceneno postrežbo.

En sam primer bom navedel, ki priča, da ne bo smelo biti tako kakor je.

V listih sem čital naslednje poročilo:

— Taksa na bivanje tujcev v mestni občini mariborski se odmeri po osebi in postelji za 24 ur ali manj bivanja in znaša za osebo 1 dinar pri ceni postelje do 10 dinarjev; tri dinarje pri ceni postelje do 40 dinarjev, in pet dinarjev pri ceni postelje nad 40 dinarjev. Cena postelje se določi tako, da se kosmata soba po odbitku za takse deli s številom postelj v dotični sobi.

To naj bo tudi vzgled vsena tistim, ki se v Ameriki nad davki pritožujejo.

Prijatelja sta se pogovarjala:

— Čemu si pa tako strašno zamišljen?

— Kako bi ne bil, ker se mi je ljubica skujala.

— Ali ti je postala nezvesta?

— Da, izneverila se mi je. No, kdo pa da danes še kaj na žensko zvestobo?

— Ali je ne vidiš več? Kje pa je?

— Oh, nazaj je šla k svojemu možu.

Jutri bo Washingtonov dan.

Osem ali devet let bo tega, ko sem bil ta dan prvič v prijazni slovenski naselbini Plainfield v državi New Jersey.

Se nikdar v življenju me ni tako zeblo kot tisto jutro, ko sem se z motociklom pripeljal tja, in še le malokdaj mi je bilo tako prijetno toplo kakor tistega večera, ko sem se istotako z motociklom vračal.

Da me ne bo smatral kdo za junaka, moram omeniti, da je imel motocikelj troje koles in da sem jaz v sajdkari sedel.

PRESENTLJIVA STATISTIKA

Neki ameriški statistik je nedavno objavil nekaj zelo presentljivih števk o Združenih državah.

Združene države obsegajo le šest odstotkov obljudene zemeljske površine in imajo le sedem odstotkov vsega zemeljskega prebivalstva.

Toda teh sedem odstotkov vsega zemeljskega prebivalstva, ki predstavlja 130 milijonov Američanov, razpolaga z večjo nakupno silo kot pa 500 milijonov evropskega prebivalstva in z znatno večjo nakupno silo kot 1000 milijonov azijskega prebivalstva.

Združene države producirajo 60 odstotkov svetovne produkcije pšenice in koruze, imajo 60 odstotkov vseh telefonskih in brzojavnih zvez, producirajo 70 odstotkov vsega olja in imajo 80 odstotkov vseh avtomobilov.

V zvezi s tem pa moramo pripomniti, da imajo Združene države v razmerju z zaposlenim prebivalstvom največ nezaposlenosti.

"PASSO ROMANO"

Ko bo obiskal Hitler Rim, ga bo skušal Mussolini z marsičem presenetiti.

Italijanski vojaki se uče pruskega paradnega koraka. Ta korak je nekaj svojevrstnega. Vojak dvigne koleno skoro pod brado, vrže stopalo n aprej in ž njim ploskoma udari ob tlak.

Prizor vzbuja v gledalcu prej smeh kot pa občudovanje.

Več deset tisoč Italijanov se vežba v tem korakanju, in tudi Mussolini se je že dobro izučil v tej pruski "umetnosti". Dasi so si Italijani izposodili pruski paradni korak od svojega nemškega sosedja, ga imenujejo "passo romano", to je "italijanski korak".

In "rimski pozdrav" z dvignjeno desnico si je izposodil Hitler od laških fašistov, imenuje ga pa "nemški pozdrav".

Fašisti so kakor opice. Drug drugega posnemajo, drug drugemu krađejo ideje in jih proglašajo za svoje.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 29.50	Lir 500
\$ 11.65	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 5000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovolj jasno o boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.85
\$ 15.—	\$ 16.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 40.—	\$ 41.25
\$ 50.—	\$ 51.50

Prejemnik doli v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 "Glas Naroda"

416 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj nakazuje pri pošiljatih okrogle vsote (naprimer sto, dvosta, štosta) dinarjev aliroma lir, kajti taka izplačila se najhitreje izplačajo, poleg tega pa pošiljanje neokroglih vsot tudi razmeroma drago.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

Najboljši prijatelj
 v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA
BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 50,000
 PREMOŽENJE: \$7,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:
 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Važno za potovanje.

Kdo je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti tega od tujca, je potreben, da je posrednik v vseh stvarih. Vredno naše dolgaletne službe vam zameremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne prekrbete, da je potovanje ušebno in hitro. "To se za vas obravna na nas za vas pojasnila.

Mi prekrbimo vse, bodisi potuje za povratno dovoljenje, potni list, vizejo in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošek.

Nedržiavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plačilo torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam. da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 (Travel Bureau)
 216 West 18th Street
 New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

M. JOYCE:

V TRETJE GRE RADO

Ulice Kenta so se kopale v sončnem blesku. Ob vrtnih ograjah so se upogibale veje kuzje krvi ob preobilice evetov. Zdelo se je, da je ves kraj omamila in umirila polletna zaspanost. Samo kukavičje kukanje je prihajalo od nekod in kalilo tišino, a podkovani mladeničevi čevlji so dvigali cele oblake prahu in z njim naščevali zrak.

Prišel je v vas pred Gravesandom. Skozi vas je tekla samo ena ulica, a še ta je bila kakor izumrla. Ob poti je na žar-kom soncu spala mačka. Opazil je slaščičarno in v želji po medicini je pritisnil na kljuko, toda vrata so bila zaklenjena.

Ko je prišel na konec vasi, se je še enkrat ozrl. Med vrati zadnje hiše je stalo dekletje v pestri volneni obleki, a plavil lasje so se ji lesketali k soncu kakor zlato. Zamahnila mu je z roko v pozdrav in on ji je odvrnil ter za trenotek postal, dokler se mu slika ni za vedno vftisnila v dušo. Tedaj je obrnil hrbet Gravesandu in zakoračil odločno proti morju.

Deset let truda in veselja, ki spremlja mornarsko življenje, je napravilo iz mladeniča krepkega moža rdečih lic in svetlih oči. Pet let je prebil na avstralski obali. In tam bi bil nemara tudi ostal, ko ne bi bil doživel nekaj nenavadnega. Ko se je nekoč izkreal na nekem otoku blizu Queenslanda in se preril skozi obalno grmovje, se je nenadoma znašel na jasi. Sredi jase se je nad drevnecem štorom košatil bujen grm kozje krvi, okrašen s težkimi cvetovi. Sladki, omamni vonj ga je spomnil na Kent in mu pričaral pred oči sladko podobo dekleta v pestri obleki. In zazdela se mu je najlepša na svetu. Zdal se mu je iznenada posvetilo v glavi, zakaj je bil vse doslej vzlic vsaj dobri jedi in pijači nezadovoljen. S prvo ladjo, ki je odplula na Anglesko, je odpotoval v rodni kraj.

Bil je po vsej priliki še mlajši od Gravesanda in že je legal prvi mrak, ko so se mu oči privarile na somrak in je spoznal ženo, ki ga je stregla. Bila je ona. Deset let vaškega življenja jo je okrepilo in domala izbrisalo prejšnjo nežnost.

Venda je to prav gotovo bila ona. "Ali se spominjaš," ji dejal mornar, "nekega popoldneva pred desetimi leti ko si stala na pragu in z roko zamahnila mladeniču, ki je šel skozi vas?"

"Ne morem reči, da bi kaj vedela o tem," odvrne ona.

"Prepričan sem, da si to bila ti," pravi mornar. "In zdaj sem prišel iz Avstralije, da te poročim. No — ali ti je prav?"

"Zamudil si, mornar — saj si, kakor vidim, mornar?"

"Priznal je z glavo. "Zamudil si za celih pet let. Jimmy, kje si..." Ko je zaklicala glasneje, je pričapljil iz sosednje sobe otroček.

"Moj," de žena kratko. "To pivo je dobro," pravi mornar. "v Avstraliji ni takega. Škoda, ker mislim, da pojdem spat tja. Do svidenja!"

"Do svidenja, mornar."

Petnajst in deset je petindvajset in še petnajst je štirideset, in človek s štiridesetimi leti je dovolj pameten. Dovolj star, a še zmeroma ne toliko, da ne bi megal sanjeriti. Na obali Queenslanda je mornar zaslužil dovolj, da bi si mogel na Angleskem kupiti gostilno. Doma so mu bili pomrli vsi znanci in prijatelji. Mislil pa je na ženo, ki jo je bil pred petnajstimi leti videl v Kentu. In ker je bilo to edino bitje, katero je poznal, je morala njegova gostilna biti v Kentu. In tako je hladnega zimskega večera prihajal od Gravesanda, dokler ga niso veselo pozdravile luči znane gostilne.

Pesnečil je korak, stopil de vrat in jih odprl. V gostilni je bil hrup, štirje popolnoma pijani možiki so se pripravili med seboj in ko jih je žena iztočilnice opomnila, da naj grevencem štorom košatil bujen grm kozje krvi, okrašen s težkimi cvetovi. Sladki, omamni vonj ga je spomnil na Kent in mu pričaral pred oči sladko podobo dekleta v pestri obleki. In zazdela se mu je najlepša na svetu. Zdal se mu je iznenada posvetilo v glavi, zakaj je bil vse doslej vzlic vsaj dobri jedi in pijači nezadovoljen. S prvo ladjo, ki je odplula na Anglesko, je odpotoval v rodni kraj.

"Oh, kaj si ti?" je vprašala žena.

"Jaz," de mornar. "Kupil bi rad kako gostilno. Ali veš za katero?"

"No, in kaj pa manjka letej?" vpraša žena.

"Gotovo jih je še slabših. Kaj bi rada prodala?"

"Rada bi, ker mi je mož umrl, a otroci so odrasli in odšli..."

Podoba je bilo, da ji gre na jok.

Mornar jo je premeril od vrha do tal. Še zmerom je bila čedna, obraz ji ni bil več dražesten, zato pa razborit. Videl pa je, da ima dvoje pridnih rok.

"Kupim," je rekel.

"Potem boljše danes, ko jutri. Morem se takoj izseliti, če želim."

"O, tega pa za nič ne," ji je hitro segel v besedo. "Jemljem vse, kakor je in stoji in ima svojo vrednost, vse — ali nič."

"Gotovo misliš obrt, kaj ne?" vpraša ona.

"Da, obrt," de on, "prstan pa kupim jutri."

Žena vstane izza blagajne.

"Daj, stopi sem k peči," de.

"Skuham ti vroč grog; zdi se, da je zunaj hud mraz."

Belgijsko mesto Brugge slovi po svojih lepih labodih ki domujejo v tankajšnjih krajih. Holandsko mestece Nimvegen pa slovi po svojih prijaznih štorokljah, ki jih je na stotine v močvirjih tankajšnje okolice. Tudi v mestu samem je polno štorokelj, in sicer se vsako pomlad znova vračajo v mesto vedno štoroklje iste družine, ki je lani gnezdila tam.

Meščani so se štorokelj še pred stoletji tako navadili, da imajo te živčalice za sročnosne. In so jim po pravici lahko hvaležni. Ko je pred 100 leti mestece Nimvegen bilo v nevarnosti, da pogori, so bile štoroklje, ki so mesto rešile. Tako glasno so nenačno začele točči s krili in klepati s kljunji, da so meščani bili opozorjeni. Nič hudega sluteci meščani so začeli paziti in odkrili v svojo veliko grozo, da se nekje v mestu razvija nevaren požar. Ker so bili budni in niso šli spat, so požar preprečili in mesto rešili, sicer bi bilo pogorelo vse mesto. Zato je ljubezen med štorokljami in meščani še večja.

Sploh meščani pravijo, da se štoroklje izkazale za kaj pridne in dobre someščane. To zimo pa je neki okoliški kmet ujel štorokljo, ki je bila poškodovana na krilih in ni mogla leteti z drugimi vred na jug. Vzel jo je pod streho ter je lepo zanjo skrbel. Sedaj sta tako velika prijatelja, da je v veselje vsem prebivalcem. To štorokljo nameravajo sedaj poslati meščani v kraljevi dvorec.

Naša zastopnica za Cleveland in okolico
Mrs. FRANCES PATIA
nabira nove naročnike za "Glas Naroda". Rojake prosimo, naj ji bodo pri tem delu naklonjeni.

Možganska operacija 3000 metrov visoko

Švicarska javnost je sedaj zvedela o operaciji možganov, ki je bila v najtežjih okolnostih izvršena na Mont Blancu 3000 metrov visoko.

Zdravnik dr. Ody je v spremitvu zakonske dvojice Guy šel na Mont Blanc. Ko so se vračali, je dr. Ody držal vrv. Šli so čez širok ledenik kakih 3500 metrov visoko. Naenkrat je doktor dobil uhd sunek v hrbet, kjer je imel privezано vrv. Gotovo bi bil padel, ko bi se v zadnjem hipu ne bil oprjel neke skale. Njegova dva spremljevalca pa sta padla v razpoko, ki je zijala iz ledenika. Iz globoke luknje sta pretresljivo klicala na pomoč. Dr. Ody je sicer sam trpel hude bolečine, ker ga je vrv strašno rezala v hrbet. Vendar je vzdržal, dokler ni prišla pomoč.

Ko je bila nazadnje pomoč pri roki, so z veliko težavo oba

ponesrečena izvlekli iz razpoke. Kakor po čudežu, je gospa Guy ostala skoraj nepoškodovana. Pač pa je bil njen mož tako hudo ranjen na glavi, da so mu možgani silili iz zevajočee rane. Ponesrečena, ki vkljub strašni poškodbi ni izgubil zavesti, so prenesli v bližnjo planinsko kočjo, kjer je dr. Ody izvršil slavno zdravniško dejanje. Zdravnik je vedel, da mora biti operacija na možganih izvršena v teku 6 ur, sicer bo vse zaman. Če ga ne operira takoj na mestu, bo njegov prijatelj moral brezpogojno umreti.

Imel pa ni seboj instrumentov, ne drugih priprav. ki so potrebne za vsako operacijo, kaj še za tako težko. Ker ni imel pri roki drugega, je vzel dvoje vilice in vojaški nož, kar je poprej vse skupaj na ognjišču razbelil ter tako dezinficiral.

Stem orodjem je začel operacijo, seveda brez vsakršne omame. Operiral pa je pri luči borne petrolejke. Tako je jemal kosce zlomljenih kosti iz rane na glavi, iz katere je zdaj pa zdaj kanila kaka kaplja možganske mase.

Med tem so v vodi skuhali dva žepna robea ter ju napojili s konjakom. S tema robeema je potem zamašili rano na glavi ter jo obvezali. Šele drugi dan je iz doline prišla reševalna kolona, ki je ponesrečena kateri je imel že visoko vročino, prenesla v dolino in nato odprenila v Ženevo. V ženevski bolnišnici je nato dr. Ody ki ni imel niti časa, da bi se bil sezul okovane gorske čevlje, svojega prijatelja še enkrat operiral, kakor je potreba, nakar je bil gospod Guy rešen smrti.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

POBARVANE CESTE.

Angleško prometno ministrstvo je odredilo poskuse z izvirno metodo, da bi se najvažnejše deželne ceste napravile ponoči bolj vidne in da bi se na ta način povečala prometna sigurnost. Cestni cement barvajo, in sicer z rožnato, rdečo ali rumeno barvo. Prvi poskusi so se baje zelo dobro obnesli. Angleške deželne ceste dobe tudi črne robove.

NAZNANILC

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hei mestnega sodnika. — Kozlovka sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradel. — Pona-rejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

Bogovec Jernej

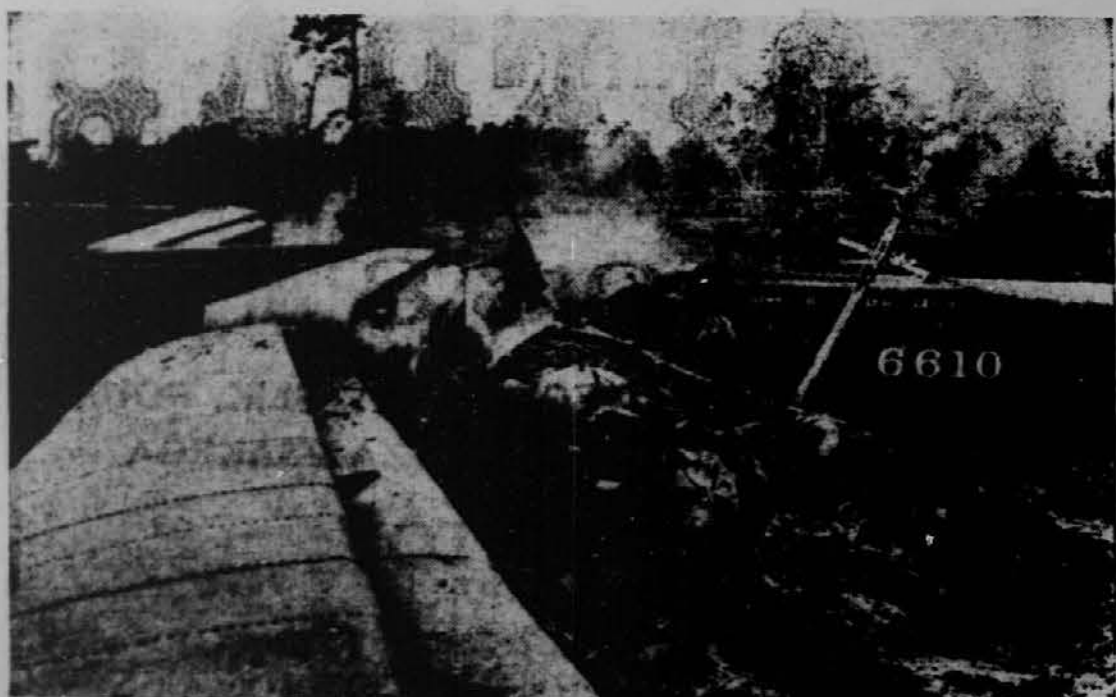
(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

Naročite pri: **Knjigarni Glas Naroda**
216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.
Cena \$1.50

USODNA KOLIZIJA

Blizu mesta Benton v državi Arkansas je brzovlak Missouri-Pacific železnice treščil v prazen avtomobil. Lokomotiva se je prevrnila, šest vagonov se je iztirilo. Deset petnikov je bilo usmrčenih.

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

28

Gunnar jo v zadregi pogleda in gre iz sobe, Anita pa začudena pogleda Ingo. Baronica misli, da je bilo obnašanje njene hčere zelo pametno, toda Kurt svojo sestro zaničljivo pogleda.

"Zakaj pa daješ temu neznošnemu človeku še sladkor, Inga? Saj si bo še nazadnje domišljeval, kako velik gospod je ta nezakonski pritep..." Predno pa more besedo izreči, ga mati prevpije in zakliče:

"Kurt! Molči! Bodi vendar že enkrat pameten in nikar ne pozabi, da ga rabimo!"

In skrivaj namigne na Anito. Anita to dobro opazi, kot je tudi natančno vedela, da je ono grdo besedo zopet hotel izgovoriti. Samo o tem je bila popolnoma prepričana, da je s tem mislil Gunnarda Lundstroma in da je bil sin strica Manfreda. Anita skloni glavo in vrti skodelico. Inga pa pravi zelo odločno:

"Izgovorim si, da me ne kritiziraš, Kurt. Tvoje obnašanje proti gospodu Lundstromu je naravnost pobalinsko. Rajši si vzemi zgled na njem. Komaj pet ali šest let je starejši od tebe in ima že tako odgovorno mesto."

Kurt se jezno guga na stolu.

"Umetnost, ako ga kdo tako povzdiguje."

Zopet mu zakliče mati, da naj bo miren.

Inga pa pravi trdo in glasno:

"Tebi vse povzdigovanje ne bi nič pomagalo, ker si le nič vreden."

"To tebe nič ne briga!" zakliče jezno.

Inga hoče biti še ostrejša in se še bolj odločno zavzeta za Gunnarja, kajti naenkrat ji je bil tako všeč, da jo je navdajala resna misel, da ga poroči. Toda predno more govoriti, pravi mati:

"Ali sta neumna, da se pripravata za tako malenkost? Mislim, da je zelo važno, da smo edini in držimo skupaj. Ti si naravnost neumen, Kurt. Inga je mnogo bolj pametna kot ti, če je proti Lundstromu prijazna in ljubezniva. Prosim te, bodi tudi ti tak."

In zopet od strani pogleda Anito, ki je vse slišala in je iz vsega po svoje delala zaključke. Vstane, kajti ta prepričanje je bil zoper n v dno duše.

"Pogledala bom po otrokih, kajti Helena je mogoče zaradi odpovedi službe slabe volje in bodo zaradi tega otroci morali trpeti."

"O, da, Anita, prosim te, napravi to. V resnici nisem v staniu, da bi se brigala za nje. Iz sreca sem ti hvaležna, da mi odvzameš to delo," pravi Inga.

Pri tem pritegne Anito k sebi in jo poljubi na lice. Anita pa si njenega izpremenjenega obnašanja nikakor ne more razlagati. Ni vedela, da se je Inga vabila v ljubeznivosti, da bi bila Gunnarju Lundstromu všeč.

Ko pride na hodnik, vidi Gunnarja tam stati. Dieterja je naložil na rano, Hamelore pa ga je izpraševala, ako je kaj prinesel s seboj. Smeje pogleda Anito in ko pride bližje, ji pravi tiho:

"To sem popolnoma pozabil."

Anita mu prikima in naglo pravi otrokoma:

"Seveda je gospod Lundstrom nekaj prinesel; meni je že dal spraviti in če bosta pridna, bosta pozneje dobila."

"O, to je dobro!" zakliče Hamelore.

Dieter pa pravi, ko ga Gunnar zopet vzame s svoje rame:

"Imenuje se stric Lundstrom, teta Anita. Oba sva neumna nanj."

In Gunnar s prijaznim nasmehom pogladi Dieterja po laseh. Anita vidi, kako se je pri tem Gunnar lahko zganil ter pritisne otroka k sebi.

"Prav imata, da ne pustita, da bi vama kdo vzel tega strica, kajti zelo dobro vama želi."

"Kakor tudi Anita!" zakliče Gunnar ter odide, prej pa še prikima Aniti, ker mu je hotela pomagati, da popravi to, kar je zamudil. Žal bi mu bilo, ako želji Hamelore ne bi mogel vstreči. Anita bo že iz kake zaloge kaj pričarala za oba otroka.

In ros prinese Anita nekaj bonbončkov iz svoje zaloge in jih da otrokoma z zadržilom, da jih je za nje prinesel stric Lundstrom.

Čez dva dni, na dan Hallerstedovega pogreba, je Anita prejela cel kup ponudb za vzgojiteljico, toda pisma mora za nekaj časa odložiti. To pošto ji je prinesel Kurt. Odločno je prevzel službo, da sam sprejema pisma. Tako je mogel najlažje najti, ako pride v hišo kako pismo, ki je v kaki zvezi z izgubljenim ovitkom. V njegovo veliko olajšanje do sedaj še ni bilo nič takega in Kurt in njegova mati sta bila vedno bolj mirna.

Hallerstedovo truplo je bilo prepeljano v krematorij.

Ob določeni uri so šli prebivalci Lindecka k resnim mrtvaškim opravilom. V velikem avtomobilu sede Kurt, Gunnar, notar in pokojnikov zdravnik; na Gunnarjevo željo je poleg šoferja sedel sluga France.

Z limuzino pa so se peljale vse tri dame.

Različni najeti avtomobili so vozili višje uradnike podjetja v krematorij. Sprevodu pa se pridruži še tudi mnogo privatnih avtomobilov.

Pokojni je bil sežgan v kolinskem krematoriju. Predno pa je bila krsta zaprta, si je Gunnar poiskal še eno priložnost, da je mogel še enkrat biti sam s truplom svojega očeta. To je bila njegova srčna potreba in za to ni nikdo drugi vedel, kot Anita in stari France.

V avtomobilu sedi Gunnar tiho in resno poleg Kurta nasproti notarju. Tekom vožnje skoro nikdo ne govori.

(Dalec vzhod...)

Rubež v znamenju groze

Kako težko je postalo go-spodarsko stanje francoskega kmetovalca, ki hudo občutil podražitev industrijskih izdelkov, medtem ko sam svojih pridelkov ne more spraviti v denar po primerni ceni, kaže tale pretresljivi dogodek, ki se je te dni zgodil v vasi Le Fleche v severozahodni Franciji.

Znanj te vasi stoji precejšnja kmetija, kjer je gospodarila do teh dni vdova Kornuel, ki sta ji pomagala njena dva odrasla sinova. Kmetija stoji na samem. Bila pa je davkarji dolžna za davke 250 frankov, katerih kmetica ni mogla ali ni hotela plačati. Moral je priti sodni izterjevalec, ki je hotel zarubiti nekaj blaga. To se je začelo v ponedeljek 24. jan. Ko je izterjevalec prišel pred hišna vrata, je našel vrata na dvorišče zaklenjena. Drugod pa ni mogel v hišo, ker je vse dvorišče obdano z visokim zidom. Med zidovjem pa je stala hiša, zraven pa hlev in druga gospodarska poslopja. Izterjevalec je torej moral oditi a se je kmalu vrnil s ključavnice, ki je v hišo odprl. Sedaj so vsi trije skušali vdreti skozi dvoriščna vrata na dvorišče. Komaj pa je ključavni-

čar začel poskušati odpreti vrata, je skozi luknjo v strehi pokukala puška, nakar se je ključavničar zadet zvrnil na tla. Kmalu nato je mož umrl. Ona dva sta sedaj pobegnila ter poklicala na pomoč policijo. Medtem se je že stemnilo. V teku noči je bila na kraju samem 12 mož močna policijska četa. Poveljnik policije se je hotel izogniti prelivanju krvi ter je sklenil hišo obkoliti ter oblegati. Policija je poskrbela, da iz kmetije res nihče ni mogel pobegniti. Toda tudi obleganci so bili dobro pripravljeni, ker so imeli na razpolago dovolj perutnine in živine za svojo prehrano. Tudi streliva jim ni zmanjkalo, ker so začeli sami vlivati svinčenke. V rhu tega pa so obleganci noč in dan skrbno stražili vse dohode, tako da se nihče ni brez varnosti mogel približati. Obleganje se je nadaljevalo vsa noč od ponedeljka na torek.

V torek zjutraj pa je medtem došli podprefekt po posvetovanju s preiskovalnim sodnikom, drž. inžavnikom, pred sodnikom sodišča in županom občine La Fleche sklenil naprositi pariško policijo, naj pošlje nekaj bomb s plinom, ki povzro-

ča solzenje. S temi bombami so oblegovalci hoteli zavzeti kmetijo. Še poprej je nekdo predlagal, naj bi policija na skočila. Toda ta predlog so odklonili, ker so obleganci svojih skrivališč imeli predob-ber cilj na maskakujoče policiste. Tako je minil torek.

V teku torika je iz Pariza prišla pošiljka solzih bomb. V torek ponoči so policisti poskusili zavzeti hišo z bombami. Posrečilo se jim je vreči pod streho nekaj teh bomb. Kmalu pa se je izkazalo, da to ne bo učinkovalo, ker so ljudje lahko bežali iz hiše v hlev, pa so bili na varnem. Vendar je po takem plinskem napadu — bilo je nekako v torek o polnoči — nekdo odprl hišna vrata ter zaklical: "Vdamo se!" Takoj je pristopil poveljnik orožnikov ter hotel moža aretirati. V tistem hipu pa je izpod strehe počil strel in poveljnik orožnikov je padel smrtno zadet. Takoj na strel pa se je oni brat, ki se je hotel vdati, obrnil ter zbežal v hišo.

Ponoči od torika na sredo je potem oblast sklenila, da bo hišo zažgala ter tako končala obleganje.

Lahko si mislimo, kako so bili orožniki razjarjeni, ko je eden izmed obeh Kornuelov ustrlil med obleganjem že dva orožnika. Celih 24 ur so že oblegali to hišo in videli mreti dva svojih ljudi, medtem ko sami niso mogli nič ukreniti. Zato so sklenili hišo izprazniti s tem, da jo zažgo nad glavami oblegancev. Pripeljali so bencina in slame. Medtem pa je že podprefekt zlepa skušal obleganje pripraviti na predajo. Med pregovarjanjem so orož-

niki okoli in okoli hiše naložili slame ter jo polili z bencinom. Podprefekt pa je pregovarjal nesrečne v hiši, naj se vda-jo. Toda vse pregovarjanje je bilo zaman. Sedaj se je moral podprefekt odločiti za najhujše.

Med vsem tem se je iz vse okolice zbrali velikanska množica ljudi, ki so se na vozovih in avtomobilih pripeljali gledat žaloigro. Orožniki pa so vpriče vsega ljudstva sedaj zažgali z bencinom polito slamo in kmalu je bila hiša v ognju in dimu. Pred njo pa so stali orožniki s pripravljenimi in namerjenimi puškami, da streljajo, kakor hitro bi se kdo izmed oblegancev prikazal iz goreče hiše. Ogenj je naglo naraščal, že je začela pokati streha in stene so se vdajale. Vmes pa so v goreči hiši pokale krogle, ki so jih pripravili obleganci za svojo obrambo. Obleganci so pred ognjem pobegnili najprej v tisti kot hiše, ki še ni gorel. Ko pa je tudi tam začelo goreti, so se naenkrat odprla večna vrata in iz njih je plnil najstarejši Kornuel. V tistem trenutku pa so na vsch straneh počile orožniške puške in mladi mož se je mrtve zgrudil na prag goreče očetove hiše.

Ko je minilo nekaj minut, je planila iz hiše mati, ki so ji na živem telesu že goreli lasje in obleka. Nekaj hipov nato je tudi ona padla mrtva zraven svojega sina, zadeta od več krogel. Samo drugemu sinu se je posrečilo, da je nepoškodovan usnel pete v črno noč. Sicer so tudi nanj streljali, vendar ga nobena krogla ni zadela, kakor je bilo videti. Komaj pa je on izginil v temi, se je že se-

PHOTO NAM NA CENE VOZNIH LISTOV, rezervacije kabla in pojava na potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

FEBRUAR

23. februarja: Queen Mary v Cherbourg

25. februarja: Europa v Bremen

26. februarja: Rex v Genoa

sula goreča hiša in kmetije Kornuelov ni bilo več. Tako se je končala ta strašna drama zaradi 250 frankov davkov.

Vendar tudi zadnji Kornuel ni dolgo užival svobode. Orožniki od blizu in daleč so prepregli vsa pota. Najprej so ne daleč našli Kornuelovo puško, nato so našli nekje okrvavljen telovnik, znamenje, da je bil fant tudi ranjen, potem so našli njegove čevlje. V sredo popoldne pa so kakih 20 kilometrov daleč našli še fanta, ki je bil ranjen, ves krvav, bos in onemogel. Bil je brez orožja ter se ni mogel več braniti. Sedaj čaka njega trpka usoda.

MED ZDRAVI RANE.

Preiskave zadnjega časa so dokazale, da so naši stari dedje imeli prav, ko so trdili, da je med nenavadno zdravilna jed. Izkazalo se je, da je med tudi nad vse dobro zdravilo za rane. Če z medom nanašaš odprto rano, med rano dobro zabre, s čimer zabrani, da ne more kaj strupenega v rano, vrh tega pa izloča iz sebe dostej še nepreiskane snovi, ki naglo zdravijo. Če pa dajo med kuhati, s tem izgubi mnogo svojih zdravilnih vrednosti.

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prvi številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skuhate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino aravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

SEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETI ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

- CALIFORNIA:**
San Francisco, Jacob Laushin
 - COLORADO:**
Pueblo, Peter Cullig, A. Sattler
Walsenburg, M. J. Savuk
 - INDIANA:**
Indianapolis, Fr. Zupančič
 - ILLINOIS:**
Chicago, J. Bevilč
Cicero, J. Fabian (Chicago, Ct. vr in Illinois)
Joliet, Jennie Bamblich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Matih. Waršek
 - MARYLAND:**
Kittimiller, Fr. Vodopivec
 - MICHIGAN:**
Detroit, L. Plankar
 - MINNESOTA:**
Chisholm, Frank Goube J. Lukavčev
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Goube
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, Joka Poršč
Virginia, Frank Firvatic
 - MONTANA:**
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa
 - NEBRASKA:**
Omaha, P. Broderick
 - NEW YORK:**
Gowanda, Karl Stružič
Little Falls, Frank Muzič
 - OHIO:**
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Eboča, Čana, Karl-Ingow, Jacob Resnik, John Slapata
Girard, Anton Nagode
Lorsain, Louis Balant, Jona Kyma
Youngstown, Anton Kihalj
 - OREGON:**
Oregon City, Ora. J. Koblar
 - PENNSYLVANIA:**
Bewesmer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ignave
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupanik
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Matih Kramb
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Johnstown, John Polaniz
Krayn, Ant. Tandelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žant
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
 - WISCONSIN:**
Milwaukee, West Allis, Fr. Štuh
Sheboygan, Joseph Kakrič
 - WYOMING:**
Rock Springs, Louis Tauscher
Diamondville, Joe Rošič
- Vsak zastopnik tudi potrjuje na svojo, kadere je prejel. Zastopnika tepla pripovednik.
- UPRAVA "GLAS NARODA"

Ne zamudite!

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR 1938

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.